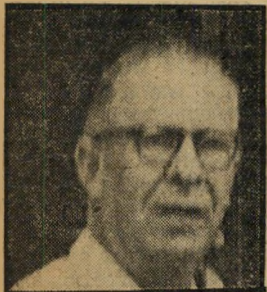

כיצד לרכוש ידידיוס ולה פרי הבאושים

של „מטני האומה“

זהו יוסף אלנחם. משך שנים ארוכות היה שמו שם נרדף לעסקי פיתוח, קרקעות, יבוא-מכונות ועסקים צדדיים לרוב. דרכו עברו מאות אלפי לירות של כספי האומה, ידידיו רבים וחשובים: חברי-כנסת, מנחי מוסדות, שרים ופקידים בכירים. הודות לקשריו הגיע רחוק מאד, עד כי נראה שניטשטשו התחומים בין כיסו הוא לבין קופות האומה. החודש נקרא בפניו בית-המשפט, כדי לתת את הדין על מעשיו. הוא נמצא חייב.

חזר למשפחתו, פשט גם הוא את מדי והפך להיות אפסנאי ראשי של מחלקת העבודות הציבוריות במשרד העבודה. העובדה שלא נלחם לא היה כל נסיון בני ענייני אפסנאות, החוקת מחסנים וניהול מלאי חומרים, לא הפריעה לו ביותר. אך רבה, הוא התמצא במצב החדש מהר מאד. הימים היו ימי הפיקוח החמור ביותר על מטבע-חוץ, ובראש ובראשונה על יבוא מכל הסוגים. בתוקף תפקידו ובהתאם לתקנות ההגנה לשעת חירום, היה הודיאפסנאוטו אלנחם „רשות מוסמכת“ להמלצה על כל הייבוא של מכונות ומכשירי עבודה, מן הסוג הנחוץ לבניין ולסלילת כבישים. רק חתימתו היתה מחייבת את משרד המסחר והתעשייה להוציא רשיון יבוא, ואת משרד האוצר להקציב מטבע-זר.

בימים ההם, היה זה מעמד נכבד מאד. השער הרשמי של המטבע היה נמוך בהרבה מערכו האמיתי. מי שזכה לרשיון יבוא בסכום הגון, זכה למעשה במתנת-חינם רבת-ערך של מחצית או יותר משווי המכונה שקיבל. אילו רצה בכך, היה מקבל המכונה יכול למכור אותה בשוק החופשי בארץ, ולהרוויח לפחות לירה אחת על כל לירה שהשקיע ברכישה עצמה.

לכן היה צורך להקפיד מאד על חלוקת הרשיונות ולחלק אותם בהירות ובאחריות. זו היתה הסיבה שאלנחם לא סירב במידה שהיה את תביעותיהן של כל החברות. כך, למשל, היה בתקופה ההיא מחסור חמור במחפירים (באגרים), מכונות יקרות המחייבות הוצאה עצומה במטבע חוץ. כל החברות העוסקות בסלילה בבניין, בהנחת צינורות מים ובחפירת בורות הסתערו על האפסנאי של מחלקת העבודות הציבוריות, בבקשת רשיונות יבוא למחפירים.

★ ★ ★ הנחה למתחילה במקצוע

אלנחם לא הזדרז לחלק רשיונות לכלל דורש. כל החברות, פרט לאחת, הושבו ריקם. האחת שזכתה לקבל ארבעה מחפירים בבתי-אחת, היתה החברה להנדסה ותעשייה, העוסקת בעיקר ביבוא סחורות מפנינלאנד.

החברה הזדוזה לייבא את המחפירים — ולמכרם. גם מכירה זו היתה טעונה אישור של הודיאפסנאוטו אלנחם. באחד המחפירים זכתה מחלקת העבודות הציבוריות עצמה. את השני רכש סולל בונה. שלישי גרש על-ידי קבלן לעבודות עפר כשם דוד פרומל, ואילו הרביעי נמכר לאדם חדש בהחלט במקצוע — הגברת אסנת גולדנברג.

הותיקים במקצוע, שכבר הצליחו להתבסס

קורות חייו של יוסף אלנחם, בן החמישים, אופייניות לטיפוס היוצרים והבונים. בעלותו לארץ, בגיל 17, מצא מיד את דרכו אל אדמת-העמק והתיישב בנהלל, מקום בו הקים משק חקלאי. עד מהרה נשא אשה, הוליד בנים. אבל דעתו לא נחה. תפקידים גדולים מזה קראו לו, ואלנחם היה קשוב לקריאה.

הערך הקודש ביותר אחרי העבודה, היתה ההגנה. עשר שנים אחרי הקמת משקו, נטש אותו אלנחם והיה לפעיל בסניף העמק-יזרעלי של אירגון ההגנה, בתור שכזה, התגייס לגדודי הנוטרים העבריים, ומאוחר יותר הציג טיין עד, כדי כך שצורף לפלוגות הלילה של חייגייט.

כעבור עשר שנים נוספות של פעילות בטחונות מובהקות, כבר הגיע אלנחם למקום הנכון של פעילי הציננות: לחוף לארץ. שנים אחדות ישב ברומא, כשהוא מארגן את עלייתם של פליטי השואה לאדמת המולדת, על גבי 17 אניות מעפילים.

לא רבות היו שעות הפנאי של מארגן העלייה החשאית ברומא, אולם את השעות המעטות נהג לבלות בחברתה של צעירה ישראלית, אף היא מעושי מלאכת-הקודש של העברת המעפילים. אסנת גולדנברג, אשה כבת 40, המתביישת לגלות את גילה יותר משהיא מתביישת בכמה מעשים אחרים, נולדה במושב הנוצרי הררעם, בקרבת חיפה. באותו מושב גם גדלה ונישאה ליוסף שטרן. אולם גם אותה ניתקו התפקידים הלאומיים מן הקרקע והיא נשלחה לרומא, על מנת לפקד על אניית המעפילים טירת צבי, לכשתפליג לארץ-ישראל.

עד להפלגת האנייה, יכלו שני השליחים הרחוקים מן המולדת להתלחף וזכרונות משור תפים, על השדות החוקים שהשאירו מאחוריהם. כך נורע ורע הידידות, שהיה עמיד להצמיח פירות בשפע בשנים הבאות.

★ ★ ★ רשות מוסמכת ביותר

משך שנים אחדות נפרדו השנים, אסנת ואנייתה נעצרו על-ידי הבריטים. היא נשארה תקועה בקפריסין, עד לאחר חיסול השלטון הבריטי בארץ. בשובה, כבר חיכתה לה בצה"ל דרגה של סרן. כמו כן חיכה לה שם סגן-אלוף. היה זה יוסף אלנחם.

שירותם הצבאי הסתיים ב-1950. אסנת, שנפרדה מבעלה וחזרה לשם-בתוליה, חזרה גם למשק במושב הררעם. אלנחם, שלא

מתחרז עם אליקים

הווי

עזרת נשים

בתליאכוב, הצטופפו עשרות נשים בחדר הקוטה של בית-משפט השלום, כדי לשלם קנסות של בעליהן הנהגים, לא-חר שאלה זולזו בהתראות המשטרה לפרוע את הקנסות, נעצרו במיבצע בזק המוני בלילה הקודם.

★ ★ ★

הסוואה והעלמה

בעזה, נתפס גנב שניצל את שעות ה"עוצר" כדי לפרוץ לחנויות סגורות, ונשא גבו ארגז ריק גדול, שמתחתיו היה מתחבא בגע שהבחין באורות של מכונית משמר מתקרבת.

★ ★ ★

אוצרות הברית

בכנימוניה, התכונן המוהל זכריה שומי למול תינוק, גילה במאוחר כי תיקו הוחלף בשעת הנסיעה מראשון-לציון, וכי במקום מכשירי המילה וכלי הקודש, כלל התיק שבידו עוף שחוט ונתח בשר.

★ ★ ★

איחוד הקצוות

בלוד, פתחו כמה חסידי חב"ד בשירה נוגה, שעה שהמתינו לבוא מנהיגם ב"מטוס מניו-יורק, הופתעו לראות שלוש נזירות נוצריות מצטרפות בהתלהבות לפיונים המנגינות החסידיים, בהסכיון: „מיסטיקה? הלב מעל להגיון? הרי זה קרוב מאד לעק"רונות שלנו!"

★ ★ ★

צי הצללים

בפאריס, דחה כתב של עתון מצרי את הזמנת משרד החוץ הצרפתי לבקר על אנית מלחמה צרפתית בטולון, בהסכיון: „איוה עתון במצרים ירצה לפרסם כתבה שלי על אנית שחיל האוויר המצרי הטביע אותה מזמן!"

★ ★ ★

אחריות קולקטיבית

בירושלים, הפך בנין מטה המשטרה לבית-תינוקות ארעי, כאשר עזבה שם מרים תורג'מן את ארבעת ילדיה הפעוטים, בהטעימה: „לקחתם את בעלי? קחו גם את הילדים שלנו!"

★ ★ ★

דור המכונה

בלונדון, נענה מיניסטרויון הדלק האנגלי כחובב לבקשה של נערת הקרקס פריסי לה ברת, הקצה לה הקצבה מיוחדת של בניין, לצורכי הצגתה כאוכלת להבות, בי הגדירו אותו כ"מנוע שריפה פנימית, בעל חצי כוח סוס."

★ ★ ★

שיעור לדוגמה

בוואנקובר, קולומביה הבריטית, דרש וועד ההורים של בית-הספר המקומי לחדול מהנוהג של שליחת תלמידים לבקר בבית-ההנבחרים כדי שיראו את המחוקקים בפעולתם, טען כי הביקורים היו בעלי ערך חינוכי מפוקפק, מאחר שהתלמידים ראו „מחזות מבישים, מלווים ביטויים בלתי-סר-למנטריים לחלוטין."

★ ★ ★

כאש וכמים

בירושלים, התפתח בשעת טבילה ב"מקוה וויכות בין שני חסידים, שביקשו לקבוע האדמו"ר של מי גדול יותר, הפך תוך זמן קצר לקרב מימי, בו התוודע שני החסידים מים רותחים איש על רעהו.

★ ★ ★

שלושה במיטה אחת

בנורפוק, ארצות-הברית, ילדה ג'ואן לורנס שלישיה, בלידתה השלישית, הוכנסה לחדר 33, במיטה מספר 333.

★ ★ ★

חזירות

בבתיים, כאשר פרצה דליקה גדולה בבית-חרושת מקומי לנזקים, ראו בכך אנשים רבים עונש מגובה, לאחר שהסחור-רה היחידה שנשרפה היתה כמות גדולה של כשר-חזיר.

הוא
לא האלה
מעשן

